

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12Csp/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318201168
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4318201168.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice vo veci strán sporu žalobcu v I. rade: Y., žalobcu v II. rade: X. proti žalovanému v I. rade: X., zast.: AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., IČO: 36865036, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, žalovanému v II. rade: T. zast.: STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom Dunajská 15, 811 08 Bratislava, IČO: 36 795 038,
o neplatnosť zmluvy a iné, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému v I/ rade a žalovanému v II/ rade sa priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v I/rade a žalobcovi v II/ rade v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v I/ a II/ rade žalobou doručenu súdu dňa 19.3.2018 žiadali, aby súd rozhodol, že žalovaný v I/ rade je povinný zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím nehnuteľnosti, podľa zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2014 a zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti v obci M., kat. úz. M. podľa listu vlastníctva č. XXX., ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobcov, uložil žalovanému v II/ rade povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností v obci M., kat. úz. M. podľa listu vlastníctva č. XXX, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobcov, určil, že právne úkony žalovaného v I/ rade smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam v obci M. sú neplatné, určil, že právne úkony

12Csp/27/2018

žalovaného v II/ rade smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti v obci M. podľa listu vlastníctva č. XXX sú neplatné, určil zmluvné podmienky dojednané medzi žalobcami a žalovaným v I/rade podľa zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2014 za neplatné, určil, že zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2014 je absolútne neplatná, určil, že žalovaný v I/ rade má nárok na plnenie od žalobcov za úver podľa zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2014 vo výške reálne vypožičanej istiny a zároveň priznal žalobcom finančné zadostučinenie spoločne vo výške 500 eur mesačne, ktorú povinnosť zaplatiť finančné zadostučinenie uloží žalovanému v II/ rade.

2. Žalobu odôvodnili tým, že so žalovaným v I/ rade uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 21.11.2014. Zo svojvoľného rozhodnutia žalovaného v I/ rade začalo dražobné konanie n a založenú nehnuteľnosť. Uviedli, že žalovaný v I/ rade reálne poskytol úver v nižšej fin. čiastke, ako bolo dohodnuté v zmluve, teda žalovaný v I/ rade im neposkytol úver vo výške 43.743 eur ako je uvedené v článku I. bodu I. predmetnej zmluvy. Poskytnuté informácie od žalovaného v I/ rade o finančnom plnení sú preukázateľne zmätočné, o čom svedčia finančné údaje z výpisy z úveru za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017. V žalobe ďalej uviedli, že zo podnetu žalovaného v I/ rade je okrem zmluvy aj zmluva o zriadení záložného práva, ktorý žalovaný v II/rade chcel ohodnotiť pre potreby jeho dobrovoľnej dražby voči ktorej vyjadrili nesúhlas. Ďalej uviedli, že už pred podpisom predmetnej zmluvy so žalovaným v I/ rade boli neskúsení, dôverčiví a ako spotrebiteľia neoboznámení s právnym poriadkom a boli uvedení do omylu. Na osobnom stretnutí s povereným zamestnancom žalovaného v I/ rade ich tento ubezpečil, že zmluvná dokumentácia žalovaného v I/ rade je v súlade so zákonom a nehrozí jej podpisom žiadny osobný ani finančný problém, s tým, že buď s predloženým textom zmluvy vyjadrí súhlas a podpíše ju, tak, ako požadoval žalovaný v I/ rade alebo úver im poskytnutý nebude a z toho dôvodu majú za to, že predmetný právny úkon je neplatný v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a § 49 Občianskeho zákonníka. Uviedli, že vstúpili do zmluvných vzťahov so žalovaným v I/ rade za zmluvných podmienok, ktoré si žalovaný v I/ rade vopred určil a ktoré nemali možnosť ovplyvniť. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalovaný v I/ rade ako veriteľ cielene a v rámci svojej obchodnej činnosti, keďže predmetom podnikania je poskytovanie finančných služieb spotrebiteľom určite poznal svoje zákonné povinnosti voči svojím klientom, t.j. spotrebiteľom. V žalobe ďalej poznamenali, že je dôvodné tvrdiť, že žalovaný v I/ rade zámerne spracovával znenie textu zmlúv vo svoj prospech a v neprospech svojich klientov, s tým, že žalobcovia, teda v postavení spotrebiteľov nemali možnosť oboznámiť sa s textom zmluvy a celou dokumentáciou pred podpisom zmluvy. Ďalej uviedli, že veriteľ v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.11.2017 vyčíslil iba celkovú sumu pohľadávky vo výške 43.802,89 eur, bez preukázania výšky úhrad žalobcov a teda samotné zosplatnenie považujú za neprijateľnú zmluvnú podmienku, s tým, že žalovaný v I/ rade skôr ako vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru už dňa 12.10.2017 odstúpil od zmluvy. V žalobe ďalej uviedli, že žalovaný v I/ rade požaduje od žalobcov okrem úrokov aj sankcie a plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujem spotrebiteľa a súčasne požaduje od spotrebiteľa aj uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy informovaný, taktiež poplatky sú v prospech veriteľa, takže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože sa jedná o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia len záujmom veriteľa a tak zakladajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Zmluvná pokuta zaväzujúca spotrebiteľa v prípade porušenia povinnosti plnenia platíť je tiež neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V žalobe ďalej

12Csp/27/2018

poukázali na článok I. bod 1 zmluvy, kde žalovaný v I/ rade uviedol druh úveru : úver a bývanie a účel úveru : vyplatenie existujúcich úverov UNB (SLSP, iná banka, iná spol.), teda ide o rozpor, lebo vo svojej podstate úver na bývanie sa prieči cieľom súvisiacim existujúcich úverov, čo žalovaný v I/ rade uviedol iba účelovo. Ďalej uviedli, že zmluva nemá povinné náležitosti podľa § 2 ods. 2 zákona č. 129/2010. V žalobe žiadali priznať zároveň finančné zadosťučinenie a to od žalovaného v I/ rade vo výške 500 eur, s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Žalobcovia podali spolu so žalobou návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd uznesením č.k. 12Csp/27/2018- 29 zo dňa 28.3.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil žalovaným v I/ a II/ rade zdržať sa výkonu záložného práva a zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov zapísaných na LV č. XXX až do právoplatného skončenia vo veci samej a zároveň zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorej žalobcovia žiadali od žalovaného vydať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podal odvolanie žalovaný v I/ rade. Odvolací súd uznesením č.k. 12Csp/27/2018-194 súd opravil výrok I. uznesenia č.k. 12Csp/27/2018 - 29 a zároveň opravil odôvodnenie uznesenia č.k. 12Csp/27/2018 - 28 v zmysle § 224 Civilného sporového poriadku. Voči opravnému uzneseniu podal odvolanie žalovaný v I/ rade.

4. Odvolací súd uznesením č.k. 6Co/6/2019- 245 uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 28.3.2018 č.k. 12Csp/27/2018- 29 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 4.7.2018 č.k. 12Csp/27/2018-194 vo vzťahu k žalovanému v I/ rade v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil. Uznesenie

nadobudlo právoplatnosť dňa 28.2.2019. Uznesením č.k 12Csp/27/2018 - 266 súd vyzval v žalovaných v I/ a II/ rade v zmysle § 167 ods. 2 CSP na vyjadrenie k žalobe. Žalovaný v II/ rade vo vyjadrení čl. 276 uviedol, že vzhľadom na nezrozumiteľnosť obsahu žaloby, má za to, že formuláciu žalobných petítov považuje za nezákonné. Uviedol, že podľa tvrdenia žalobcov bola dňa 21.11.2014 medzi nimi a žalovaný v I/ rade uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej žalovaný v I/ rade poskytol žalobcom úver a návratnosť poskytnutého úveru bola zabezpečená zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX vo vlastníctve žalobcov. Žalovaný v II/ rade uviedol, že nie je zmluvnou stranou úverovej zmluvy, rovnako nie je zmluvnou stranou záložnej zmluvy, pričom o žalovanom v II/ rade nie je v úverovej zmluve a rovnako ani v záložnej zmluve žiadna zmienka a teda žalovaný v II/ rade ako dražobník nie je nositeľom žiadnych subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkovo-právnych vzťahov z úverovej zmluvy ani zo záložnej zmluvy, existujúcich výlučne medzi žalovaným v I/ rade ako veriteľom/ záložným veriteľom a žalobcami ako dlžníkmi ú záložcami. Žalovaný v II/ rade uviedol, že žalovaný v II/ rade tak nie je v časti súdneho konania týkajúcej sa posudzovania platnosti úverovej zmluvy a platnosti záložnej zmluvy pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný v II/ rade ako dražobník svoje oprávnenie vykonávať dobrovoľnú dražbu ako jednu z foriem výkonu záložného práva odvodzuje výlučne z oprávnenia žalovaného v I/ rade, t.j. záložného veriteľa. Ak oprávnenie žalovaného v I/ rade ako záložného veriteľa realizovať záložné právo zanikne dočasne, (nariadením neodkladného opatrenia) alebo trvalo (právoplatnosťou súdneho rozhodnutia), má to automaticky za následok dočasný alebo trvalý zánik oprávnenia dražobníka vykonávať dražbu. Uviedol, že v súvislosti s tým, poukazuje na ustanovenie § 19 ods. 1 písm. h/ ZoDD, podľa ktorého je dražobník povinný upustiť od dražby najneskôr do jej začatia, ak bolo navrhovateľovi dražby alebo dražobníkovi vykonateľným rozhodnutím súdu alebo vykonateľným rozhodnutím orgánu verejnej správy zakázané z predmetom dražby nakladať.

12Csp/27/2018

Žalovaný v II/ rade uviedol, že tak, ako pri úverovej zmluve, aj v prípade záložnej zmluvy platí, že žalovaný v II/ rade nie je zmluvnou stranou a nikde v jej obsahu sa nespomína. Žalovaný v II/ rade teda nie je nositeľom žiadnych subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy a zo záložnej zmluvy existujúcich výlučne medzi žalovaným v I/ rade ako záložným veriteľom a žalobcami ako záložcami. Účasť žalovaného v II/ rade je teda v konaní nedôvodná aj preto, že žalovaný v II/ rade sa ako nezainteresovaný subjekt nedokáže relevantne vyjadriť ku skutkovým a právnym otázkam uvádzaným žalobcami, ktoré sa jednoznačne týkajú výlučne právnych vzťahov medzi žalovaným v I/ rade a žalobcami. Ďalej žalovaný uviedol, že petít č. II/ žaloby nekorešponduje s platnou právnou úpravou a to predovšetkým so znením zákona č. 527/2002 Z.z. Týmto petitom žaloby sa žalobcovia snažia docieľiť určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného v II/ rade ako dražobníka smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby, pričom poukázal na ustanovenie § 21 ods. 2 ZoDD, z ktorého vyplýva, že žalobca sa má možnosť domáhať vyslovenia neplatnosti dražby, teda dobrovoľnej dražby ako celku a nie jednotlivých úkonov dražobníka, podľa ZoDD. Žalovaný ďalej uviedol, že markantná časť úkonov dražobníka nespĺňa zákonné definičné znaky právneho úkonu podľa § 34 Občianskeho zákonníka. Úkony dražobníka, ako sú napr. zaistenie vypracovania znaleckého posudku, vyhotovenie aj zverejnenie oznámenie o dražbe, realizácia obhliadky predmetu dražby, skoncipovanie obsahu zápisnice o odovzdaní predmetu dražby a mnohé ďalšie, sú iba procedurálnymi úkonmi vyžadovanými ZoDD, ktoré nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik žiadnych hmotných práv žalobcu a preto sa nemožno domáhať vyslovenia absolútnej neplatnosti tých úkonov, ktoré nie sú právnymi úkonmi a nevyvolali žiadne hmotnoprávne následky. Žalovaný uviedol, že žaloba v časti, v ktorej sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného v II/ rade ako dražobníka smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby nie je konkludentná a z právneho hľadiska neobstojí. Uvedený petít je koncipovaný všeobecne, smeruje hromadne proti všetkým úkonom žalovaného v II/ rade, pričom samotný žalobcovia vôbec nešpecifikovali, ktoré konkrétne úkony žalovaného mali byť zrealizované v rozpore so zákonom a prečo sa domáhajú určenia ich neplatnosti.

5. Súd vyzval uznesením č.k. 12Csp/27/2018-293 žalobcov na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného v II/ rade v zmysle § 167 ods. 3 CSP. Žalobcovia uviedli, že žalovaný v I/ rade v priamej a vecnej súčinnosti so žalovaným v II/ rade zahájil výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby, s tým že tvrdenie žalovaného v II/ rade považoval za účelové a bezpredmetné.

6. Uznesením č.k. 12Csp/27/2018-303 súd vyzval žalovaných na vyjadrenie k vyjadreniu žalobcov k vyjadreniu žalovaného v II/ rade.

7. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení (čl. 306 - 326) uviedol, že žiada žalobu zamietnuť, s tým, že žalobu považuje za neurčitú a nezrozumiteľnú. Žalobcovia uvádzajú len svoje domnienky, konštrukcie, hypotézy a cieľom predmetnej žaloby je oddialenie splnenie povinností vyplývajúcich zo postavenia žalobcu ako subjektu povinnosti. Žalobcovia ako dlžník je dlhodobo v omeškaní s plnením svojich povinností finančného charakteru vyplývajúcich a súvisiacich s právnym vzťahom založeným úverovou zmluvou so žalovaným ako veriteľom. Žalovaný v I/ rade prostredníctvom právneho zástupcu v uvedenom vyjadrení ďalej uviedol, že žalobcovia aj keď z nezrozumiteľnej žaloby sa domáhajú určenia, že právne úkony žalovaného v I/ rade smerujúce k realizácii výkonu záložného práva a zo záložnej zmluvy sú neplatné, ktoré uvedené je neurčité, keďže sa vôbec neuvádza, o ktoré právne úkony ide, ani o výkon ktorého záložného práva ide, taktiež sa domáhajú určenia, že právne úkony žalovaného v II/ rade smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby sú neplatné, ktoré
12Csp/27/2018

uvedené je neurčité, keďže sa vôbec neuvádza, o ktoré právne úkony ide, ani o ktorú dobrovoľnú dražbu ide, domáhajú sa určenia, že zmluvné podmienky dojednané medzi žalobcami a žalovaným podľa zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 21.11.2014 sú neplatné, avšak uvedené je tiež neurčité, keďže sa vôbec neuvádza, o ktoré zmluvné podmienky ide, ktorého úkonu ani o ktorú zmluvu ide, ďalej ako vyplýva z obsahu vyjadrenia žalovaného v I/ rade sa žalobcovia domáhali určenia, že zmluva o splátkovom úvere je absolútne neplatná, s tým, že uvedené je neurčité, neurčité je aj, ako uviedol žalovaný v I/ rade vo vyjadrení, aj určenie, že žalovaný v I/ rade má nárok na plnenie od žalobcov za úver podľa zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške reálne požičanej istiny, čo je tiež neurčité, nie je zrejmé o ktorú konkrétnu zmluvu ide, rovnako nie je uvedený kvantitatívny údaj, o výške ktorej má súd rozhodnúť.

8. Žalovaný v II/ rade ďalej uviedol, že z označenej úverovej zmluvy a jej obsahu je úplne zrejmé, že sa nejedná o zmluvu podliehajúcu ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. zákona č. 129/2010 Z.z. a to okrem iného z ohľadom na dohodnutú dĺžku splácania a zabezpečenie záložným právom nehnuteľností, s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 3 písm. b/c/d/e/ uvedeného zákona. A teda úverová zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Právna norma, ktorá by umožňovala žiadať určenie neplatnosti úverovej zmluvy, ktorá nie je zmluvou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. určenie, že nejaký iné právne úkony sú neplatné v slovenskom právnom poriadku neexistuje. Žalovaný v I/ rade poukázal, že úplne nová koncepcia (normatívne, nie však judikatórne) je zakotvená v § c/ a d/, kde sa rozlišuje klasická určovania žaloba a žaloba o určenie inej právnej skutočnosti podľa písm. d/. Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné, nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/ platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory. Vo vzťahu k požiadavke na rozhodnutie o tom, že žalovaný v I/ rade má nárok na plnenie za úver podľa zmluvy o splátkovom úvere vo výške reálne požičanej sumy, žalovaný uviedol, že v tejto časti žaloba nie je žiadnou zo žalôb, ktoré sú vo všeobecnosti žalobami prípustnými v sporovom konaní medzi proti sebe stojacimi stranami, nejedná sa o sporový žalobný návrh statusový, na splnenie povinností, na uspokojenie práv a povinností ani návrh na určenie existencie/neexistencie práva alebo právneho vzťahu, resp. špecifickej právnej skutočnosti, nejedná sa vôbec o spor. Žalobca sa nemôže domáhať uloženia, rozhodnutia o vlastnej povinnosti. Žalobca môže svoju žalobu resp. žalobný návrh formulovať len voči opozitnej strane- žalovanému.

9. Súd do veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili žalobcovia, neúčast' ospravedlnili, právny zástupca žalovaného v II/ rade neúčast' ospravedlnil, súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

10. Právny zástupca žalovaného v I/rade uviedol, že trvá na svojich písomných vyjadreniach a žiadal žalobu zamietnuť, s tým, že v danom prípade ide o určovacie petity, pri ktorých zákon predpokladá existenciu osobitnej právnej normy, ako podmienku prípustnosti prejednávania, s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d/ Civilného sporového poriadku. Právny zástupca uviedol, že vo vzťahu k petitu na plnenie je potrebné uviesť, že je nielen teoreticky vylúčené, ani sa tak prakticky nestalo, aby boli tvrdené skutočnosti rozhodujúce z hľadiska hypotézy právnej normy v ustanovení § 3 od. 5 zákona č. 250/2007. Uviedol, že postavenie spotrebiteľa nemá žiadny vplyv na jeho procesné povinnosti a tak isto uvedené nemá vplyv na obsah a aplikáciu relevantných právnych noriem.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným v I/ rade ako veriteľom bola dňa 21.11.2014 (čl. 13-16) uzavretá zmluva o splátkovom úvere. Podľa článku I. predmetom tejto úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX je poskytnutie splátkového úveru na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností. Z obsahu uvedenej úverovej zmluvy vyplýva výška úveru 43.740 eur, druh úveru úver na bývanie, účel úveru vyplatenie existujúcich úverov, typ a výška úrokovej sadzby fixná 5 rokov, 6,09 % p.a. v deň uzatvorenia zmluvy, výsledná výška úrokovej sadzby po zohľadnení zľavy 5,39 % p.a. a v deň uzatvorenia úverovej zmluvy, z toho základná úroková sadzba 1,80 % p.a. a hrubá marža banky 3,59 % p.a., doba fixácie: začína dňom uzatvorenia úverovej zmluvy a končí deň pred uplatníím obdobia daného typom úrokovej sadzby, spôsob poskytnutia úveru jednorázovo. Výška splátky a splatnosť 347,02 eur mesačne, k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky 20.12.2014, splatnosť úrokov a poplatkov: mesačne, ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci, počet splátok 216, konečná splatnosť úveru 20.11.2032. Podľa článku V. pohľadávka bude zabezpečená záložným právom nehnuteľnosti na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a mandátnej zmluvy uzavretej medzi bankou a záložcom, ktorej predmetom je zriadenie záložného práva zálohu.

12. Žalovaný v I/ rade listom zo dňa 20.11.2017 (čl. 25) oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, v zmysle bodu 8.1 písm. a produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľni s účinnosťou od 1.1.2015 s ktorým listom oznámil veriteľ - žalovaný v I/ rade žalobcom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 20.11.2017 a vyzval žalobcov na úhradu pohľadávky vo výške 43.802,89 eur v lehote do 15 dní na účet banky. Výzvou zo dňa 13.3.2018 dražobná spoločnosť a.s. vyzvala žalobcov na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky a ohodnotenia nehnuteľnosti na základe návrhu navrhovateľa na vykonanie dražby a Rámcovej dohody o dobrovoľných dražbách zo dňa 21.5.2010 medzi spoločnosťou Dražobná spoločnosť, a.s. a Slovenskou sporiteľňou. Žalobcovia oznámili dražobníkovi a veriteľovi nesúhlas s pripravovanou dražbou (čl. 18 - 21). Podľa listu vlastníctva č. XXX sú žalobcovia v I/ a II/ rade bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parcely č. XXX/X o výmere 899 m², parc. č. XXX/X o výmere 295 m², rodinného domu s.č. XX. na parcele č. XXX/XXX1. Predmetný úver tak bol zabezpečený zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 21.11.2014 ako vyplýva z listu vlastníctva č. XXX v časti „C“. Uvedenú zmluvu o zriadení záložného práva však žalobcovia nepredložili. Záložné právo však bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa z titulu ktorá vznikla zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorá skutočnosť medzi stranami sporu nebola sporná, i napriek tomu, že písomná zmluva o zriadení záložného práva predložená nebola. Záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva, čo bolo preukázané oznámením o začatí výkonu záložného práva (čl. 26), v ktorom veriteľ oznámil, že začína výkon záložného práva predajom nehnuteľností predajom na dobrovoľnej dražbe, na základe záložnej zmluvy zo dňa 21.11.2014.

13. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné

12Csp/27/2018

podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

16. Podľa § 151b ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo

zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

17. Podľa § 151j ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak. Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

18. Podľa § 151m ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Občianskeho zákonníka, predať záloh spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe môže záložný veriteľ najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv a deň registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv je neskorší, ako deň oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi a ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, 30-dňová lehota začína plynúť odo dňa registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv. Záložca a záložný veriteľ sa môžu po oznámení o začatí výkonu záložného práva dohodnúť, že záložný veriteľ je oprávnený predať záloh spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe aj pred uplynutím lehoty podľa odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523151m'&ucin-k-dni='31.12.2010'>. Záložný veriteľ, ktorý začal výkon záložného práva s cieľom uspokojiť svoju pohľadávku spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva, môže kedykoľvek počas výkonu záložného práva zmeniť spôsob výkonu záložného práva a predať záloh na dražbe alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov. Záložný veriteľ je povinný informovať záložcu o zmene spôsobu výkonu záložného práva. Záložca je povinný strpieť výkon záložného práva a je povinný poskytnúť záložnému veriteľovi súčinnosť potrebnú na výkon záložného práva. Najmä je povinný vydať záložnému veriteľovi záloh a doklady potrebné na prevzatie, prevod a užívanie zálohu a poskytnúť akúkoľvek inú súčinnosť určenú v zmluve o zriadení záložného práva. Rovnakú povinnosť má aj tretia osoba, ktorá má záloh alebo doklady potrebné na prevzatie, prevod a užívanie zálohu u seba. Osoba, ktorá má počas výkonu záložného práva záloh u seba, je povinná zdržať sa všetkého, čím by sa hodnota zálohu zmenšila, okrem bežného opotrebovania. Pri výkone záložného

12Csp/27/2018

práva koná záložný veriteľ v mene záložcu.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 1 ods. 3 písmena b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom nie sú: úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

21. Súd považoval za nesporné, že strany sporu žalovaný v I/ rade a žalobcovia uzavreli zmluvu o splátkovom úvere, ktorej predmetom bol úver vo výške 43.740 eur - úver na bývanie. Tento úver bol poskytnutý žalobcom, pričom išlo o úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti a preto vzhľadom na charakter tohto úveru súd dospel k názoru, že nejde o spotrebiteľský úver a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný v I/ rade poskytol takýto úver v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti žalobcom- fyzickým osobám, ktoré nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Zároveň návrh zmluvy o úvere bol pripravený žalovaným

v I/ rade a žalobcovia tak nemohli ovplyvniť obsah takejto zmluvy, ale museli ju prijať ako celok alebo túto zmluvu odmietnuť. Úverová zmluva mala formulárový charakter a súd preto považoval žalovaného v I/ rade za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalobcov za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zákonníka. Vzhľadom na vzniknutý právny vzťah sa spotrebiteľ ocitá v nerovnom postavení vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi, teda žalobcovi a to s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých dochádza k uzavretiu zmluvného vzťahu ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobca má väčšiu profesionálnu skúsenosť pri uzatváraní právneho vzťahu, lepšiu znalosť práva ako aj dostupnosť právnych služieb a zároveň má väčšie možnosti stanoviť si zmluvné podmienky, ktoré sú pre neho ako zmluvnú stranu výhodnejšie. Základným princípom, na ktorom sú postavené spotrebiteľské zmluvy je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku a teda také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany a to spotrebiteľa. Zároveň na zabezpečenie predmetného úveru bolo zriadené záložné právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam a to na základe záložnej zmluvy. Aj takáto záložná zmluva mala formulárový charakter, pričom ju vopred pripravoval žalovaný v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobcovia ako fyzické osoby jej obsah nemohli ovplyvniť, ale museli ju prijať ako celok alebo odmietnuť.

22. Čo sa týka návrhu žalobcov, aby súd určil, že zmluva o splátkovom úvere je neplatná, je potrebné uviesť, že nie je možné na daný úverový vzťah aplikovať zákon 129/2010 Z.z. - zo zákonného dôvodu, ktorý túto aplikáciu priamo vylučuje v § 1 ods. 3 písm. b/ spomenutého zákona. Za tohto stavu potom nie je možné ani aplikovať na dané sporové konanie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. - spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Podľa súčasnej právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku už nie je možné podať žalobu o neplatnosť právneho úkonu tak, ako tomu bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, okrem prípadov, ak
12Csp/27/2018

tak určuje osobitný predpis. V súčasnosti CSP pripúšťa žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, pričom musí byť súdu preukázaný naliehavý právny záujem na takomto určení, okrem prípadov, keď naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať podľa osobitného predpisu (§ 137 písm. c/ CSP). Súd ďalej poukazuje, že súd je viazaný petitií žalobcov. Vyslovenie neplatnosti právneho úkonu je určenie právnej skutočnosti, ako to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ CSP). Takýmto osobitným právnym predpisom/ ustanovením je práve § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Spomenuté ustanovenie však nie je možné v danom konaní aplikovať a preto nemožno vyhovieť žalobe o určenie neplatnosti právnych úkonov, nakoľko takáto možnosť nevyplýva z osobitného predpisu. Žalobcovia sa nedomáhali určenia, či tu úverový vzťah je alebo nie je, žiadali určiť neplatnosť právnych úkonov a takáto žaloba spadá pod ustanovenie § 137 písm. d/ CSP, v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby súd rozhodol o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ to nevyplýva z osobitného predpisu, nie je možné domáhať sa určenia právnej skutočnosti. Vychádzajúc z toho, že k vzniku právneho vzťahu je potrebné, aby nastala určitá skutočnosť a z toho, že sa právnou skutočnosť možno považovať také okolnosti a skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik, zmenu alebo zánik právnych vzťahov, teda okrem iného aj právne úkony ako prejavy vôle smerujúce najmä k vzniku, zmene, alebo zániku práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto právom spájajú. Je potrebné konštatovať, že v súčasnosti platný procesný predpis nepripúšťa podanie žaloby o neplatnosť právneho úkonu. Žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na takomto určení. Takéto určenie má mať preventívnu povahu, jej účelom je poskytnutie ochrany právnenému postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu, alebo práva, teda vtedy, keď sa nemožno domáhať ochrany žaloby na plnenie. Určovacia žaloba by mala byť tiež zárukou odvrátenia budúcich sporov strán sporu. Za nedovolanú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len rozmnožovaniu sporov. Rozhodnutie súdu o určení neexistencie práva z úverovej zmluvy by neodstránilo stav právnej neistoty medzi stranami sporu. Vyriešiť otázku, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno určenie vyriešiť žalobou na plnenie. Rozhodnutie o určené neexistencie práva z úverovej zmluvy by nevytvorilo pevný základ pre vzťah strán a bolo by iba predpokladom ďalšej žaloby. Súd ďalej udáva, že ak by aj v predmetnej zmluve o úvere existovali neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré však žalobcovia bližšie nešpecifikovali, nespôsobovali by tieto neprijateľné zmluvné podmienky neplatnosť zmluvy o úvere ako celku, resp. neexistenciu úverového vzťahu. To, či sú v zmluve o úvere neprijateľné zmluvné podmienky môže mať vplyv len na konanie o zaplatenie dlžnej sumy s príslušenstvom z predmetnej zmluvy, za predpokladu, že si na základe takýchto

podmienok veriteľ uplatnil nejaké peňažné alebo iné nároky voči dlžníkom. Z doposiaľ uvedeného má súd za to, že žalobcovia so žalovaným v I/ rade platne uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere a vznikol tak medzi nimi záväzkový vzťah, teda medzi žalovaným v I/ rade ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi. Žalobcovia predmetnou žalobou sa ďalej domáhali aj ďalších určovacích petitív, ktoré tak, ako uviedli, aj žalovaní v I/ a II/ rade sú neurčité a nezrozumiteľné a ani v časti ďalších určovacích petitív okrem petitívu v ktorom sa domáhali vyslovenia neplatnosti zmluvy o úvere, jednak žalobcovia neunesli dôkaznú povinnosť ani nepreukázali naliehavý právny záujem na takomto určení.

23. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol voči žalovanému v I/ rade a žalobu voči žalovanému v II/ rade súd zamietol z dôvodu, že žalovaný v II/ rade v predmetnom spore nie je pasívne legitimovaným, nakoľko žalovaný v II rade nie je zmluvnou stranou úverovej zmluvy a nie je ani zmluvnou stranou zmluvy záložnej a teda žalovaný v II / rade - dražobník nie je nositeľom žiadnych subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkovo-

12Csp/27/2018

právnych vzťahov úverovej zmluvy ani zo záložnej zmluvy, nakoľko záväzkový vzťah vznikol výlučne medzi žalovaným v I/ rade a žalobcami.

24. Súd žalobu zamietol aj v časti uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur, nakoľko ani v tejto časti nemohla byť žaloba úspešná, pretože žalobcovia neboli úspešní v uplatnení porušenia svojho práva ako spotrebiteľov v konaní, čím s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 5 veta posledná ZOS neboli splnené základné predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia od žalovaného v I/ rade.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, keď žalovaní v I/ a II/ rade boli v konaní procesne úspešní v celom rozsahu, súd im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, ako súd rozhodol vo výroku II tohto rozsudku. Súd nezistil žiadne také výnimočné okolnosti, ktoré by mohol považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal.

30. O výške náhrady trov konania žalovaných v I/ a II/ rade bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie

12Csp/27/2018

rozhodujúcich skutočností

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa čl. I § 2 ods. 1 , s poukazom na § 1 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z.z. lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní (teda ani lehota na podanie odvolania) v čase odo dňa 27.3.2020 do 30.4.2020 neplynú.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).